

DIRVA

THE FIELD

Nr. 25
Rugsėjo 15, 1957
Cleveland, Ohio

Rugsėjo 15 Vokietija negali pasinešti į bandymus

Dirvos bendradarbis Vokietijoje, dalyvavęs vokiečių rinkiminiųose mitinguose, pasakoja savo išpūdžius apie kanclerį Adenauerį

Dideli, ant sienų ir stulpų iškabinti plakatai skelbia, kad "Jis atvažiuoja" ir kalbės didžiojoje mūgės salėje, galinčioje sutalpinti kelių tūkstančių žmonių. Plakatai valžduoja, kas bus tas laukiamasis kalbėtojas. Tai daktaras Konradas Adenaueris, Vakarų Vokietijos kancleris, kitais žodžiais tariant, vokiečių vyriausybės galva. Mitingas pasiskirtas šeštą valandą vakaro.

Jau visą dieną miesto gatvėmis juja keli automobiliai, iš kurių garsiausiai praneša apie būsimą mitingą. Mieste viešpatuoja kažkokia nervinga, bet kartu ir šventadieniška nuotaika, nors savaime yra paprasta darbo diena.

Kelias valandas prieš mitingą salėn atvyksta krikščionių demokratų unijos tvarkdariai, beveik išimtinai jauni vyrai, užsimovę ant rankovių baltus raiščius su užrašu "Ordner" (tvarkdarys). Pradeda rinktis ir pirmieji klausytojai, nors iki susirinkimo pradžios dar liko daugiau kaip dvi valandos.

Jeiti į salę galima tikėtis su pakvietimais. Tuo norima išvengti, kad nesurinktų priešingai nusistatę žmonių, kurie galėtų trukdyti mitingą.

Netrūkus atvyksta uniformuoti didų orkestro dalyviai ir ima groti vokiečių mėgiamus maršus. Suoluose vietos sunumeruotos ir dar gerokai prieš paskirtą laiką salė jau sausakimšai užpildyta.

Sėdžių pirmutinė eilė eina dairausi publikos. Sakoma, kad jaunimas nesidomisi politika. Tiesa, klausytojų tarpe vyrauja pagyvenę žmonės, bet nestinga ir jaunų veidų. Kelionis grupėmis sėdi katalikų kunigai, tuo tarpu protestantų pastorių kažkodėl nematyti. Savaime krikščionių demokratų unija yra ne tik katalikų, bet ir protestantų susibūrimas.

Pirmą kartą Vokietijoje visos krikščioniškosios grupės susitelkė krūvon ir sudarė vieną sąjungą. Adenaueris yra šios unijos pirmininkas, pats būdamas katalikas.

Klausytojų dauguma palyginti gerai apsirengusi. Nebematyti nei nuskurusių, nei išbadėjusių žmonių, kaip tai buvo pirmaisiais pokario metais. Tačiau tenka atsiminti, kad į šį mitingą sukviešti esamojo režimo šalininkai, kurie vienaip ar kitaip yra sutapę su "ūkiniu stebuklu", kurį nūn jau kelinti metai gyvena Vakarų Vokietija.

Orkestrui begrojanč šaunų maršą, prie svarbiausiojo įėjimo pasigirsta džiaugsmingi šūkavimai. Lygiai šeštą valandą į salę įeina kancleris. Pagal režisūrą, jis praeina pro visą salę, tad mitingo dalyviai gali jį iš arti matyti.

Adenaueris žygiuoja beveik kariškai, tiesiu žingsniu, dešiniaja ranka mosikuodamas ir sveikindamas klausytojus, kurie jam kelia ovacijas. Tačiau kanclerio veidas liks tarytum akmeninis, be mažiausios šypsenos. Jį lydi būrys partietų viršūnių, o kelia žingsniais po jo eina užsienio reikalų ministras von Brentano, apvalaus veido tipiškas vokiečių "burgeris". Jis kai kada min-

mas kaip Adenauerio įpėdinis. Kelias minutes trunka mitingo atidarymas ir tuojau pat į tribūną greitais žingsniais lipa kancleris. Kol jis sklaido popierių pluoštą ir rengiasi pradėti kalbą, iš arti jį stebi.

Iš išvaizdos ir laikysenos nieku būdu neatspėsi, kad Adenaueris jau su viršum 80 metų amžiaus. Smarkiai išsikišę žandikauliai, net ir antakiai tarytum patinę, akys lyg skersai įdubusios, tad veidas atrodo kiek monoliškas. Laikosi tiesiai, nė kiek nepalinkęs. Bet labiausiai stebina tvirtas, nė mažiausiai senatvės nepalaužtas balsas. Kai Adenaueris kalba, neabejojau, kad klausytojai užmiršta, jog prieš juos stovi 80 metų senis.

Adenaueris pradeda kalbą cituodamas socialdemokratų vadų prieš kelerius metus išreikštas mintis. Jis tuo nori įrodyti, kad socialdemokratai buvę blogi pranašai ir kad todėl jie nėra nusipelnę rinkimų pasitikėjimo. Ir iš viso didžioji jo kalbos dalis nukreipta prieš socialdemokratų. Tai nenuostabu, nes rugsėjo 15 d. rinkimuose tikrovėje varžosi dvi partijos: krikščionių demokratų unija su Adenaueriu priekyje ir socialdemokratai, kuriems vadovauja Ollenhaueris. Visos kitos partijos lemiamos reikšmės neturi, nebent pasitaisyti, kad nei viena didžiųjų partijų negautų absoliutinės daugumos. Tuomet svarstyklės galėtų nusverti ir nedidelės grupės.

Adenaueris nėra kalbėtojas, kuris pajęgtų uždegti mases. Jo sakiniai paprasti, žodžiai eiliniai, be jokios atrankos bei elegancijos. Jis žodžiais tarytum kapote kupoja. O pasakyti taiklų žodį "der Alte", kaip jis laudyje vadinamas, sugeba. Jis moka pasiepti priešininką, jis prieš savo vyriausįjį varžovą — Ollenhauerį — pastato lyg kreivą veidrodį, tad šis pasirodo kažkaip juokingas, nerimtas. Ollenhaueris nežina, ko noris, tad tuos, ku-

rie irgi nežina, ko nori, socialdemokratų vadus kviečia balsuoti už save. Publika kvatoja. O kai kancleris pareiškia įsitikinimą, kad vokiečiai neatiduosią balsų "tokiai" partijai, salė griausmingai ploja.

Adenaueris kalba jau įtįsą valandą, protarpiais sklaidydamas popierius, kai ieško kokios citatos ar pailiustruoja savo teigimus skaičiais. Be abejo, valdas išsina impozantiškas, kai jis ima lyginti tą būklę, kurioje Vokietija buvo 1949 metais, kuomet jis atsistojęs vyriausybės priekakyje, su dabartine padėtimi, kuomet fabriky kaminais rūksta, miestai iš griuvėsių atsisistato, gatvėmis rieda automobilių virtinės, traukiniai pilni žmonių, patenkintais veidais grįžtančių iš atostogų.

Visa krikščionių demokratų agitacija suvesta į sakinį, kuris skamba po visą Vokietiją: "Tu žinai, ką turi". O toje pat salėje, kurioje prieš mane kalba kancleris, didžiulėmis raidėmis išrašytas šūkis: "Keine Experimente!" (jokio eksperimentų), kuris irgi tūkstančiais kartų kartojamas kalbose, spaudoje ir plakatuose.

Kancleris savo kalboje pakartotinai panaudojo sakinį: "Keine Experimente". Ypač jis griežtai pasisakė prieš socialdemokratų ketinimus užsienio politikos srityje. Ir iš viso užsienio politiką vaidina dabartinėje prieirinkiminėje kovoje svarbu vaidmenį.

Adenaueris aštriais žodžiais smerkė socialdemokratų pasinešimą atsipalaiduoti nuo vakarų ir ieškoti bendros kalbos su Maskva. Kanclerio nuomone, jo rivalai esą iliuzionistai, jeigu maną, jog Maskva nebesipriešinsianti Vokietijos apsiungimui, jeigu busią išsita iš NATO. Adenaueris eina net taip toli ir teigia, kad socialdemokratams paėmus valdžią, visa Vokietija pavirsianti sovietų satelitu.

Adenaueris iškalbėjo beveik dvi valandas. "Keine Experimente!", — buvo jo paskutiniai žodžiai. Be didesnio nuovargio žymų 81 metų amžiaus kancleris tvirtu žingsniu nulipo nuo estrados, palikdamas publikai stiprios asmenybės išpūdį, kurį žino, ko nori. Visiems gi yra žinoma, kad Adenaueris yra pasiryžęs, nepasidavęs savo senyvo amžiaus, dar ketverius metus pasilikti Vokietijos priekakyje.

Lenkijos lietuviai leis laikraštį, bet turi daug visokių bėdų

(Lankius iš Punske)

Lietuvių Vokietijoje Kultūros Draugija

Yra pirmą ir visąmetelė Lietuvių organizacija, atstovaujanti ir ginanti Lietuvių reikalus Lenkijoje. Vyriausybės legalizuotas Draugijos statusas leidžia mums bendradarbiauti ne tik su LTSR, bet ir su visų krikščionių kultūros ir savivaldos srityse. Santykiuose su užsieniu griežtai laikysimės tos linijos ir j politines painiavas nesileisim. Draugija iš esmės nėra politinė organizacija, tačiau nemanome nutraukti su naujai susidariusia padėtimi Lenkijoje, apie kurią Lietuva ir nepuot negali. Todėl mums malonu labai su tos krypties Amerikos lietuvių užmezgti santykius.

Mūsų tautinė grupė Lenkijoje nėra skaitlinga. Apie 40,000 po visą kraštą išsibūsiu lietuvių.

Jos esimas šaltis apylinkėse yra gana tamprūs ir gyvas. Turime kelis chorų, dramos ratelius, taut. šokių ansamblius, skaityklas, kurias vadovauja Lietuvių Kultūros Namai Punske. 23 lietuvių gyvenamosiose vietose, mokyklose, mokykla lietuvių kalba. Punske yra lietuviškas licejus (Vidurinė mokykla). Yra tai valstybės finansuojamos institucijos, palaikančios Kultūros arba Švietimo Ministerijų žinyboms. Vyriausybė skatina ir remia jų veiklą nestatydamas jokių specialių sąlygų.

Mūsų draugija plečia ir remia lietuvišką saviveiklą, bet jos veikimo sritis ir galimybės yra platinio, ir gilesnio pobūdžio.

Galėtume galimybės dar labiau išplėsti, jei sukurume atitinkamas materialines sąlygas.

O mūsų visuomenė kad ir duosni, bet vis dar nepakankamai turtinga ir skaitlinga. Veiklos pradžia iš vyriausybės gavome 50,000 zlotų paramą, bet tai lašas jūroje, o ir valstybės išdardas taip pat taikais neaptekęs, kad galėtų kiekvieną draugiją išlaikyti. Taigi norime pirmoje eilėje sudaryti Draugijos apyvartinį fondą, kuris būtų materialinė bazė jos veiklai.

Nuo sausio 1 d. Balstogėje pradės eiti lietuviškas dvasiaitrašinis Dainavai.

kurio leidimas metams atsisie 526,400 zlotų (pagal PKO kursą 6,000 dolerių). Tas lėšas ketina duoti valstybės išdardas, bet argi ilgai valdžia galės mus šelpti ir ar tai patogu. O lietuviškas laikraštis Lenkijoje labiau nei druska reikalingas, nes tarybiniai neatitinka laiko dvasią bei krašto reikalus ir mažai kas iš lietuvių juos nori skaityti, nors jų gausname ištisas krūvas.

Spalio pradžioje Draugija savo lėšomis išleis vienkartinį programinio — propagandinio pobūdžio lietuvišką leidinį, kuriuo norime susisiekti su visose Lenkijoje išsibūsiu lietuvių ir paleiskoti Dainavai bei skaitytojų. Leidinys kainuos 16000 zlotų. Abiejų laikraščių redakcijoms vadovaus J. Miknevičius.

Lietuviškoms mokykloms trūksta vadovėlių, nes tarybiniai neatitinka nei esančių (Perkelta 1 8 pusl.)

Vaidas iš šiemetinės Clevelando lietuvių skautų stovyklos. Nuotr. V. Kizlaičio.

Po pasaulį pasižvalgus

V. RIMVYDAS

Prasidėjo ūkinio prisitaikymo laikmetis

Ne depresija, bet ūkinio prisitaikymo ženklai. — Europos valiutų nuvertinimas, infliacija gali atsilepti į prekybos ryšius su JAV. — Vokietija su savo ūkiu lenkia kitus ir stebina pasaulį.

Šiuo metu kraštas pergyvena ūkiniame gyvenime naują rūpesčių periodą. Dar rugpjūčio mėnesį pagausėjė atleidimai įmonėse, užsakymų sustabdymas, ypatingai gynybos srityje, jau buvo ženklas, kad JAV-se kažkas vyksta. Panikieriai pasakytų, kad tai jau depresijos pradžia. Nieko panašaus, atsakys krašto ūkinio gyvenimo žinovai. Esame tik jėgę į prisitaikymo (adjustment) periodą ir jis jau anksčiau buvo numatytas.

Užsienis susirūpinęs audros ženklais

Sakoma, kad automobilių prekyba yra didžiulis viso ūkinio gyvenimo bei aktyvumo JAV-se

SIAME DIRVOS NUMERYJE

spausdiname labai įdomų rašinį — Lenkijos lietuviai leis laikraštį, bet turi daug visokių bėdų.

Kitą savaitę pradėdam spausdinti eilę rašinių, kaip antrojo pasaulinio karo metu veikė didieji špionoza specialistai.

Paraginkit savo bičiulius ir kaimynus, kurie iš Jūsų skolinasi Dirvą, kad dabar atėjus pats laikas ją užsisakyti. Taip pat patarkit ir kitiems prenumeruoti geriausią informuotą tautinės minties savaitraštį.

IŠ VISUR

• Maršalas Žukovas įvesia karinę diktatūrą S. Rusijoje ir užimsias Chruščiovo vietą — šitaip neseniai JAV Kongresas komisijai pareiškė dvigubą (soviety ir FBI) šnipas Borisas Morros. Tas pasikeitimas, anot jo, turės įvykti aštuonių mėnesių laikotarpy, gi karinės diktatūros atsiradimas turėsias priartinti ginčluotą konfliktą su Vakarais.

• L. Henderson, specialus JAV atstovas, buvęs išsiųstas į Vid. Rytus ryšium su Sirijos įvykiais, šią savaitę jau grįžo į Washingtoną. Jis JAV vyriausybės žmoneis plačiai atpasakojo savo pasitarimus Turkijoje, su turkų valdžios atstovais, su Jordano ir Irako karaliais ir kt. Hendersono kelionė turėtų išryškinti JAV politikos kryptį, kurios ji turėtų imtis Vid. Rytuose.

• Prezidentas Eisenhoweris šią savaitę išvyko kelių savaitų atostogų į Newport, Rideso salą valstybėje. Visus skubius valstybinius reikalus prezidentas atliks atostogaudamas, o skubiais atvejais jis lėktuvu bus nuakradintas į Wasintoną.

• Sovietams rugpjūčio 26 d. pranešus apie sėkmingai jų išbandytą tarpkontinentinę raketą, jie naudoja propagandiniam tikslams, norėdami padengti savo neatlaidumą, užsispyrimą nusiginklavimo derybose Londone, taip pat siekdami nukreipti dėmesį nuo rugsėjo 10 d. prasidedančios JTautų sesijos New York'e, kur bus svarstomi Vengrijos reikalai.

Sovietų spaudoje pilna aprašymų apie raketas, o Izviestijų dienraštis maj. gen. Pokrovskis nurodė, kad sovietinės raketos grąsiančios JAV užtūri bazėms ir iš viso nesą galima prieš jas apsiginti...

Raketiniame triukšme sovietai jau glūkina savo piliečiams, jog šio amžiaus pradžioje raketų pradininkų buvęs rusų mokslininkas K. E. Ciolkovskis...

• Ponis Rooseveltienė išvyko kelių savaitų kelionei į Sovietų Sąjungą. Maskva ta jos kelione džiaugiasi, gi kai kurie amerikiečių sluogsniai į tą kelionę labai kreivai žiūri, nes Rooseveltienė komunizmas vis mato šviesesniom akim, negu iš tikrųjų yra.

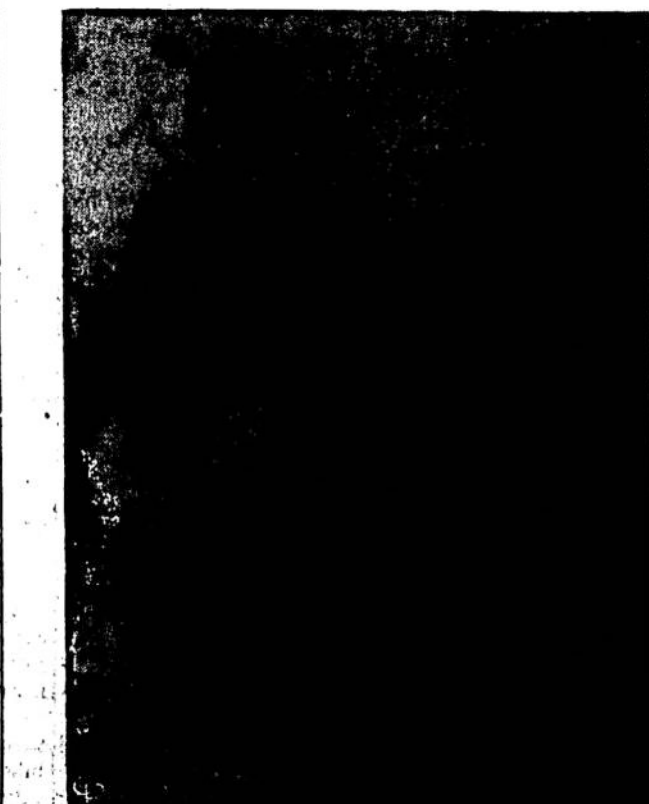
• Sovietai pranešė, kad sekančią savaitę nuo rugsėjo 10 iki spalio 15 d. jie pradeda didelės laivyno pratybas nepertoliausia nuo Norvegijos krantų. Tuo pačiu laiku keli šimtai NATO valstybių laivų turės pratybas maždaug už 100 mylių nuo rusų pratybų zonos.

• Traukinio nelaimėj Jamalikos saloje, iš važiavusių 1500 keleivių, vykstančių į katalikų iškilmes, žuvo apie 200 asmenų ir per 500 buvo sužeista.

kalbama, kiek ilgai užsitęs tas prisitaikymo ciklas ar periodas? Tikra, kad tokia padėtis užtruks bent keletą mėnesių. Galimas dalykas, kad ligi kitų metų pradžios. Po to turėtų sekti stabilizacijos laikmetis.

Krašto ūkinio tvirtumo ženklai

Nežiūrint debesų, apniaukusių JAV ligišolinio ūkinio aktyvumo gyvenimą, vis dėlto dar esama prosvaistų, kurios rodytų į to ūkio pajėgumą. Nurodoma, kad krašto gyventojai daugiau uždirba, kaip seniau. Jų asmens pajamos dabar siekia 345 bilionus dolerių. Mažmenų prekyba pergyvena rekordinį laikotarpį. Federalinės valdžios išlaidos neabejotinai daug reikšia krašto ūkiui ir nepaisant visų apkarpmų Kongrese, ligi kitų metų birželio 30 d. numatoma išleisti apie 72 bilionus dolerių. Paskirų JAV valstybių bei vietos valdžios savų išlaidas kas metai pakelia maždaug po 10 nuosimčių. Turės (Perkelta 1 8 pusl.)

Jordano karalius Hussein ir jį sutikęs Turkijos ministras pirmininkas Adnan Menderes Istanbulio aerodrome, atvykus pasiart Sirijos klausimais.

Lietuvių kultūra Gomulkos lenkų akimis

Rašo J. A.

Žmonės iš baltų trobelių

Skaitytų dar daugiau

Su skaitymu lietuviškoje bendruomenėje gerai ir blogai. Gerai — nes skaitymo noras yra pakankamai didelis, blogai — nes to noro nėra kuo tenkinti. Lietuvių knygų išrašo ir pristato Tarptautinis Spaudos ir Knygos Klubas. Jų galima gauti Balstogėje, o taip pat ir Suvalkų bei Seinų Knygos Rūmuose. Retarčiai lietuviškos knygos pasirodo "Ruch" kioske ir Pagrindiniame Sandėlyje — Punske. Knygynų vedėjai giria lietuvių skaitytoją. Jie ieško knygų, perka daug, nesuinteresuotai jas ima komisan ir platina tolimesniuose ir nuosalesniuose kaimuose. Per mėnesį parduoda iki 100-200 knygų. O kas tada, kai skaitytojas neturi pasirinkimo. Lietuvių knygų katalogų nebūvimas padaro neįmanomą planinę užsakymą. Knygos dažnai akiai partraukiamos. Dažnai vienos knygos ateina toks egzempliorius skaičius, jog jų gėlų nusipirkti kas antras Lenkijos lietuvis. Stinga knygų žemės ūkio klausimais, kurių pareikalavimas ar nebus didžiausias; stinga klasikų; stinga jaunimo ir vaikų literatūros, stinga scenos mėgėjų rateliams repertuarinių knygų.

Apie tuos trūkumus gerai žino vietos organai. Balstogės Vaivadijos liaudies tarybos kultūros skyrius kreipėsi su labai griežtu pagedavimu į Centralinės knygynų valdybos importo skyrių, kad išrašytų katalogus ir atitinkamas knygas, bet atgarsio į tai kol kas nesigirdi. Tuo tarpu šešiolikos lietuvių apgyventų vietovių bibliotekų vedėjos, didindamos savo knygų fondus, daro stebuklus.

Bibliotekų vedėjos skundžiasi taip pat netinkamu aprūpinimu knygomis, pridėdamos prie jau mums žinomų trūkumų dar viena: trūksta knygų taip vadinamam pirmojo laipsnio skaitytojui, tai yra, knygų su stambiais lengvai įskaitomais rašmenimis ir lengvesnio turinio. Turime vilčių, kad Balstogės Vaivadijos liaudies tarybos kultūros skyriaus intervencija turės pasėkų ir netrukus bus galima suorganizuoti

antrąją lietuviškosios knygos parodą Seinuose. Pirmoji, turėjusi didelio pasisekimo, vyko 1956 metų rugsėjo mėnesį.

Planai ir svajonės

Lenkijoje lietuviai turi šešias mokyklas, kuriose visi dalykai dėstomi lietuvių kalba: dvi greita viena kitos Punske, ir po vienos Navininkuose, Vaitkinėje, Vidugiriuose ir Vaitponiuose. Penkiolikoje Seinų apskrityje ir Suvalkijos mokyklose yra dėstoma lietuvių kalba. Tų mokyklų bibliotekose yra lietuviškų knygų. Punske, Zvikelių, Žagarių ir Šlinokelių vaikai trokšta pamatyti savo tėvynę. Kaip gi galop toji Lietuva atrodo? Tuo tarpu jie tik susirašinėja su tėviškės mokyklomis. Marijampolės mokiniai atsuntė 54 knygas Lenkijos lietuviams.

Punske Kultūros namai palaiRo nuolatinį ryšį su Lietuvių Rašytojų Sąjunga Vilniuje. Jau gavo iš tenai 120 knygų, truputį gaidų ir šokių repertuaro. Punske viešojo žinomi literatai: kritikas ir literatūros teoretikas Korsakas ir rašytojas Tilvytis. Cionykščiai lietuviai svajoja ir jiems būtų miela, kad dekadose būtų juos aplankytų svečiai iš tėvynės: labiausiai norėtų pas save pamatyti kurį nors meninį kolektyvą arba profesionalinį teatrą.

Neseniai visa lietuvių bendruomenė Lenkijoje pergyveno labai karštas dienas. Rimti veikėjai organizavo šimto delegatų suvažiavimą, norėdami atgaivinti Lietuvos visuomeninę-kultūrinę draugiją ir išrinkti vyriausiąją valdybą. Suvažiavimas vyko Suvalkuose, bet valdybos buveinė yra Punske (šis sakinytis siuntė pataisytas šitaip: "Suvažiavimas įvyko Punske. Punske yra valdybos buveinė", J. A.). Suvažiavime buvo iškeltas ir gyvai diskutuotas lietuvių kalba laikraščio leidimo reikalas.

Pats didžiausias vietos lietuvių troškimas yra buvęs savas: lietuvių (pilna vidurinė mokykla su filosofijos ir augštosios matematikos klasmis, J. A.). Dabar tai jau įvyko: Punske jau atida-

rytos atidaryti ir devintąjį kuriamąjį licejų klasę.

Nuosirdus draugystės jausmas

Labai tirštai gyvenančių 16 Balstogės vietovių lietuvių su gyvenimas su lenkais ir gudais bendrai imant yra geras. Sakome "bendrai imant", nes ir čia, kaip kiekvienoje skirtingakalbėje bendruomenėje — su skirtingais papročiais ir tradicijomis, — neišvengiama didesnis ar mažesnis trinties. Iki VIII plenumo (kitais sakant, iki Gomulkos iškilimo, J. A.) čia vyravo bendra tendencija neatsižvelgti į tos skaitlingos svetimkalbės bendruomenės reikalus, nepastebėti jos kultūrinių, kalbinių, tradicinių ir papročių skirtingumų, o taip pat buvo mažai paisyta ir kultūros švietimo metodų. Į Punske kultūros namus ėjo iš Varšuvos tokie pat fondai, instrukcijos, medžiagos ir repertuarai, kokiais būdavo aprūpinamos viso krašto svetainės. Tuo būdu buvo čia pasodintas bendruomenės svetimas etatinis vadovas, kuris, turėdamas geriausius norus, vykdė už Varšuvos rašomojo stalo sėdinčio viršininko nurodymus: dažnai erzino tautybes ir sėjo antagonizmą.

Laimai papūtė nauji vėjai. Lietuviai pasijuto pilnatiesiai piliečiai. Visada buvę lojalūs valstybės atžvilgiu, dabar siekia dar tampa užmegzti draugystės ryšius su lenkais. Lietuvių Kultūros namai lygiai dalia tapo jų orbitoje begyvenančių lenkų kultūros namais. Bet šiandien tai plaukia ne iš viršaus siunčiamų instrukcijų, o iš nuosirdžių jausmų, iš karšto abiejų tautybių su gyvenimo noro. Jau laikas, kad tuo su gyvenimu būtų patenkintos abi šalys. Jungia mus bendroji abiejų tautų tėvynės meilė, bendros istorijos amžiai ir bendros kovos prieš priešų kėlus į mūsų kraštą laisvę. Kaip to akyvaizdoje yra neseminiai visi tie smulkūs dygėliai, kurie mum sunkina kasdienį sambūvį. Tikrai esame nėra nieko, kas galėtų kliudyti lietuvių-lenkų draugystei tolydžio augti ir žydėti kaskart vis skaisatesnėmis spalvomis."

Manau, kad nėra reikalo prie šio straipsnio dėti kokių pastabų: jas kiekvienas lietuvis skaitytojas pats pasidarys, atmindamas, kad tai yra lenkės laikraštinių reportažas apie lietuvių.

Loiškos iš Punske

(Atėjo #1 pat.)

mai padėdai nei mokytojo programai. Šiame Varšuvoje išleis elementorius ir skaitymai II

Minėtųjų leidinių aprašymą norėčiau baigti šiuo apskėjimu. Vieno iš tų leidinių, devintą puslapy užima Vilniaus miesto dalies nutrauka — valdas iš Gedimino pilies Geležinkelio Valdybos rūmų link, su kasdros kampu ir šv. Jono bažnyčios bokštu. Prie nuotraukos parašas skelbia: "Lietuvos sostinė yra senasis Vilnius..."

skyrui, parengti mokytojo J. Stogielūno. Tada jau nustosi me, valkus, mokyti iš laikračių ir senų kalendorių. Tačiau mažas knygų tiražas visada brangiai ateina ir be valstybės išdoro paramos ir tų vadovėlių nebūtume išleidę.

Būtų labai gerai jei turėtume bent dvi gerai veikiančias spaudinamas mašines ir būgninį rotatorių, kuriais mūsų moksleivijai galėtume paruošti ir multiplikuoti mokslinę medžiagą.

Kun. Rukša galutinai apsaugojo nuo visiško sunaikinimo Dariaus-Girėno paminklą, bet jis būtina reikia remontuoti.

Kun. J. Zasas parengė spaudai lietuvišką maldaknygę Pasigalėk Mūsų ir katekizmą, bet jiems išleisti reikia pinigų nes lenkiškai dvasiški kreivai į tokias dalykus žiūri.

Liet. Kultūros dekados programa lenkiškai spauda pasigedo Brazdionio, Miškinio, Inčiuos, Vaitkūnų ir panašių literatų kūrybos, bet ką mes galime lenkams parodyti, jei patys ne vien egzemplioriaus jų kūrybos neturime.

Stalino laikais iš Suvalkijos pasienio į Lenkijos vakarus buvo deportuota apie 50 lietuvių šeimų, kurias vyriausybė jau pilnumoje grąžino į buvusias jų gyvenvietes.

Vienok ūkiai jų sugriauti arba apnaikinti ir skirtų pašalpų jiems atsikurti nepakanka. Valstybės išdas taip pat neišsigaali, nes ne vien lietuvių buvo tremiami. Reiktų tiems žmonėms padėti statybinėmis medžiagomis, inventorium, sėklomis. Amerikos lenkai turi suorganizuoti savišalpos fondą, kuris Lenkijai duoda daug naudos. Atrodo, kad geriems norams esant ir lietuvių galėtų tai padaryti.

Lenkijos vyriausybė tam reikalui tikriausiai nebus priešinga. Aukais galima siųsti "Litewskie Towarzystwo Społeczno Kulturalne Zarząd Główny w Punske, Powiat Sejny Województwo Białostok". Siunčiama per "Polska Kasa Opieki", kuri veikia kiekvienoje valstybėje. Kitos rūšies siuntinius galima siųsti betarpiškai paštu.

Tenebūna šalpa organizuojama per mūsų apylinkės klebonus lenkų šovinistus ir lietuvių bėsi alintojus.

Tokios pašalpos mes nenorėtume gauti, būtų tai meškos pasitarnavimas.

Lietuvių knygų čia neturime, o kun. Šuminsko paraploje, Smalnikuose, gyvena vos 7 lietuvių. Kiti lietuviai kunigai gyvena dar tolimesnėse apylinkėse.

Tokia mūsų padėtis ir taip perstatome savo reikalus.

IŠTIKUS GAISRO NELAIMEI

Kada jūsų namai arba rakandai tampa sunaikinti arba sugedinti ugnies, kreipkitės į P. J. KERSIS, dėl apkaivavimo, ko visada reikalauja apdraudos kompanijos pirm, negu išmoka už nuostolius.

P. J. KERSIS, 609 Society for Savings Bldg. Telef.: MAin 1-1773 Rezidencija: PENINSULA 252

MARGUTIS

yra pats seniausias Amerikos lietuvių žurnalas. Jis išleina kiekvieną mėnesį — yra gausiai iliustruotas, turiningas, įvairus ir skaitomas su malonumu.

MARGUTIS metinė prenumerata \$3.00.

Margučio adresas: 6755 So. Western Ave., Chicago, Ill.

GAUKITE LENGVESNĮ, SKANESNĮ SKONĮ... GAUKITE UGNIM VERDAMĄ STROH'S ALŲ... DEŽUTĖSE!

Daugiau gaivinantį kiekvieną kartą Stroh's alus. Pažiūrėkite ką tas reikš jūsų geram skoniui. Nusipirkite gerą kiekį Stroh's dežutėse kai pirksite ateinantį kartą.

Jums patiks

Stroh's
yra šviesesnis!

DABAR UŽ VIETINIS KAINAS!

PIRMOJI NAKTELĖ

Iš rašytojo Balio Sruogos naujausios Lietuvoj išėjusios knygos — Dievų miškas.

Nežinomą paskyrimo vietoje atsidūrė žingas su balsu, kuriuo pasižymi slibinas vokiškos operos Zigrifidą begiedant. Antras —

Išritino iš sunkvežimio. Sustatė eilėse, perpus mažesnis, toks kultūvių giminės naktinis padaras, kalbas su stipriu lenkišku akcentu.

Hm... jei čia teks gyventi, bent po lovą mums duos... Kambariai, tur būt, jau paruošti, — negi dabar jie ruoš mums kambarius... Vokiečiai visuomet mokėjo organizuoti... Apie mūsų atvykimą ir čia, tur būt, jau pranešta, kaip buvo pranešta ir į Tilžę... Zigrifidiskas gerklūgas bliuina pasigardžiudamas:

Mūsų svajonių gražiausias perspektyvas staiga nutraukė, galas žino iš kur netikėtai išlindęs, vienas SS vyrukas, ištiesęs toks, kreivas, su atlapa nosimi, po kuria kažką pamarmaliavęs, ėmė savo kumštį vedžioti palei mūsų nosis.

— Tfu, — spiaudėsi, gavęs kumščiu į žandą, vienas mūsų, — kas čia dabar per papročiai tokie?!

Priešaky matyti aukšti platus vartai, kabinta kažkokia būda. Ties ja raudona lemputė, priešakin iškista. Iš būdos snarpo iškles snapas kulkoavaldis, ar kokia kita špėtybė, į jį panaši... Už būdos, už vartų — ilgas siauras kiemas, pakraščiais apstatytas juokingais trobesiukais tokiais. Būdos — ne išskiriančios tuos, kurie buvo apsekreinti ir prabūdos, tvartai — ne tvartai, naktį nesupaisi, kas tai per dvėseliu.

Iš kiemo gilumos staiga išlindė du juodu pročiai! Man jau geriau patiktų senasis Azivyras. Storimis lazdomis mostagudami, tejos gyventojų pasisveikinimo būdas, kai sukiniai atbėgo įt mus. Vienas aukštas ir dirbtikų vyras nosimis pasitrina...

Plumpt, plumpt, plumpt, — kiek kartų per tuos vyrus ėjom, tiek kartų lazdos pliumpsėjo. Iš trečio karto mes jau išmokome vietoje sprando čiuzinį pakišti. Deja, išradimas buvo pavėluotas: čiuziniai jau buvo sunėsti.

Vėl gargaliuojanti operiška komanda: — Eiti į vidų, į baraką su čiuziniais; lietuviams gulti prie tos sienos, lenkam — prie tos, gudam — per vidurį. Lazduotėji vyrai, tarytum senatoriai kokie, — vėl prie durų.

Kiekvienam norisi greičiau pro juos prasmukti ir barake už kitų nugaros pasislėpti. O kai du šimtai žmonių labai nori juo greičiau pro mažas dureles prašokti — paprastai durys nukentė. Šį kartą nukentėjo lazdos: palūžo, vargšėlės.

— Į bepročių namus pataikėme, ar kuris velnias!

Sugriuvome, sugludome kaip kam pavyrko, įsakytosios tvarkos nesilaikdami. Na, na, — vis dėlto pažūrėsim!

Vyras, kultūvių giminės, viduje pasiskelbė: jis šianakt būslas mūsų viršininkas ir tam, kas jo nepaklausys, būslas — oho!

— Va, šis bostas būslas vienam reikalui, šis — kitam. Kas išdrįsęs žiūrėti pro šoninį langą arba braškintis pro jį — būslas, suskiaus išpera, vietoje nuketas kaip žąsinas.

Nustatęs tokią tvarką, tasai kultūvė ėmė aplink bostas trepsėti. Sniukštė jis tenai, šniukštė, keikėsi, keikėsi, vis lėčiau ir lėčiau, kol visiškai nutilo.

— Ar tik nebus užmiges, šėtonas? — dūsavo petylomis.

Kur tau! Staiga itin sultingai nusikeikė

ir vėl ėmė trepsėti.

— Ei, jūs, šokie ir tokie, keturkojų ir dvikojų maitų vaikai, driskiai ir suskiai, ir dar kitoki, — kreipėsi į jį, — kas turite aukso? Kas turite laikrodžius? Kas turite pinigų? Iš jūsų visa tai bus atimta. Protinčiausia būsią visa tai jam atiduoti. Lašinius taip pat jis priims. Duonos esą jam nereikia, — duoną esą patys savo tarpe pasidalykite. Na, kas turi aukso? Kas — laikrodžius?

Balsas — tyruose šaukiąs. Du šimtu žmonių guli ti muselės nukreipusios. Niekas ne tik nieko neduoda, net neatsiliepia.

— Ei, jūs, visų kelių vaikai, ar duosite laikrodžius?

Pasipiktinęs tokiu mūsų nemandagumu, ėmė įsiai žingsniuoti per mus. Keistas tojo vyruko pasivaikščiojimo būdas: deda koją kur pasitaikė: kam ant pilvo, kam — ant krūtinės, kam — ant galvos. Ir lazda dar bakstelėdama, — reikia gi pasiremti: būdoje šviesos nėra, žmogus ga nugriūti gali.

— Kur su batais, judošiai, lipi ant galvos? — kažkas sukliko patamsy.

— Atiduok, padraika, laikrodį!

Kažkoks įtartinas brūzdėjimas. Dviejų vyrų pagreitintas alsavimas. Įsiutęs šnirpimas pro dantis.

— Ką jis tenai vėl prasimanė?

Staiga — kažkoks duslus smūgis, kažkas sunkus ir minkštas atsitrenkė į bosą su gerais reikalais ir žlegtelėjo žemėn.

— Kuris šunsukis kultūvei batų į pilvą smogė? Kas čia spardosi kaip pasiutęs kupranugaris? Kas tasai driskius?

Ne, nėra tokių. Niekas neprisipažįsta,

kad būtų tokį majestotišką pilvą taip negarbingai išniekinęs. Tyli visi.

— Paskutinį kartą, šunų išjodos, klausiu: kas pilvan spyry?

Ieškok kvailių kur kitur, — surasi tu patamsy! Niekas nematė. Čia nėra tokių. Sparduoklių ir kvailių.

— Aaaaaa, — šitaip?! Aš jam parodysiu!... — Ką jįsi ketino padaryti, nieku būdu negalima parašyti.

— O, Jėzau Marija! Viešpatie! — pasigirdo patamsy klykiantys balsai.

Įsiutęs kultūvė, nebedrįsdamas žingsniuoti per sugulusius, ėmė lazda tvatyti arčiau boso gulinčius, — tuos, kuriuos pasiekia.

— Iš paties pragaro jų čia tokių ir atsirado! — dūsavo mano kaimynas, lenkas nuo Balstogės, suspjėjęs gauti su lazda per galvą ir dabar ją drauge su manimi kišdamas po čiuzinui.

Tulžį per lazda suliejęs į kitų šonus ir sprandus, kultūvė aprimo. Žmogus — ne mašina gi: pavargsta.

Sunkiai dūsavo įsiai, visas pasipiktinęs. Ilgai dar jis vienas pats su savimi kalbėjo ir čiuzėjo palei bostas tokiem ir tokiem reikalui, kol pradėjo garsiai kriokti.

Jo kriokimas buvo malonesnis už laktingalos suokimą.

— Gal gi tas nepakartas pakaruoklis nebebabus iki ryto! Kad dangus jam saldziausio miego nepašykštėtų! Kad jį bent sapne koks budelis pasmaugtų!

Rytas buvo nebetoli; bet gi...

Išrado mokslininkai paraką... Bet kodėl jie neišranda tokio instrumento, kuriuo būtų galima naktelę stumtelėti, kad ji greičiau nežinlon nuriedėtų?!

Kodėl pralaimėjo Kanados liberalai

DR. M. ANYSAS

Paskutinių Kanados federalinių rinkimų išdava nustebino netik kaimynines valstybes, bet dar daugiau pačius liberalinės valdžios sluoksnius, kurie jokiū būdu nesitikiėjo sulaukti tokio didelio pralaimėjimo. Juk net 9 federaliniai ministrai nustojo savo parlamentarinę vietą.

Liberalai anksčiau parlamente turėjo 170 vietų, dabar gavo tik 103 vietas. Ji konservatoriai, anksčiau turėję tik 51 atstovą, rinkimuose gavo 103 atstovus, o papildomose rinkimuose jų skaičius priaugo ligi 106 atstovų. Ji dabar yra stipriausia partija Kanados federaliniame parlamente, nesikaitant 23 CCF ir 15 Social Credit atstovus. Neturėdami visiškos daugumos, konservatoriai turės eiti į naujus rinkimus, spėjama pavasarį, kad sustiprintų savo padėtį.

Liberalai, išbuvę 22 metus valdžioje, turėdami absoliutinę daugumą federaliniame parlamente, buvo pasidarie gerokai nebesukalbami. Ministerio pirminko St. Laurent atsakymai į opozicijos užklausimus, dažniausiai buvo lakoniški, nieko nepasakantys. Būdamas senyvo amžiaus, 74 metų, nors dar atrodo gana stiprus, jis neapsikrovė valdžios darbais, kaip iš pirminko galima laukti. Užsienio reikalų ministerio Pearson laikyseną Jungtinėse Tautose pirminkas St. Laurent visuomet užgirdavo.

Nors federalinė valdžia kasmet turėjo didelį finansinį perteklių, paskutiniiais metais net 800,000,000 dolerių. Ji nepajėjo padidinti iš šito pertekliaus atskirų provincijų finansinę padėtį. Ir bedarbių šelpimo klausimuose ji nepadarė jokio noro prisidėti su savo ištekliais.

Neseniai prie Kanados prisijungęs New Foundland valstijai apeliavo į federalinę valdžią padidinti jo finansinį pajėgumą, nes šitos provincijos skolos per ketletą metų paaužo ligi 30,000,000 dolerių.

Liberalams buvo prikašiojama, kad jie esą pasidavę JAV valiai, ekonomikai bei politinai. Jau daugel metų Kanados užsienio prekyba su JAV yra labai nuostolinga. Kiekvienais metais JAV įveža į Kanadą už vieną bilioną dolerių daugiau, negu gali įvežti Kanada. Kanados liberalų valdžia pasirodė nepajėgianti šitą dalyką sutvarkyti, atseit, iškovoti daugiau rinkų Jungtinėse Valstybėse Kanados žemės ūkio produktams.

Pereitą vasarą Kanados federaliniame parlamente buvo didelis triukšmas dėl statomos Trans Canada Pipeline. Federalinė valdžia buvo nusistatčiusi jos statybą perduoti JAV rangovams. Panaudodami savo absoliutinę daugumą parlamente, liberalai pravedė taip vadinamąją "closure", sutrumpinti opozicijos atstovų kalbėjimo laiką. Statyba buvo atiduota JAV firmai ir jai paskolinta 800,000,000 dolerių statybai. Prieš šitą žygį protestavo netik konservatoriai, bet ir kitos opozicinės grupės.

Dėl silpno Kanados kviečių eksporto dar šią vasarą Kanados sandėliuose yra apie 660,000,000 bušelių kviečių. Tai yra aiškus nuostolis Kanados vidurinių provincijų fermeriams, kurie, negalėdami parduoti savo kviečius, negauna jiems reikalingų pinigų. Liberalų valdžiai buvo prikašiojama, jog ji permažia deda pastangų tuos kviečius parduoti. Tuo pačiu metu JAV vyriausybė meta į užsienį rinkas dumpingo kainomis savo kviečių perteklių, nors sudarytų tuo reikalu sutarčių nustatytas tai neleidžiama daryti. Į Kanados vyriausybės protestus JAV vyriausybė nekėlė jokio dėmesio. Šitas nesugebėjimas sukėlė visų provincijų fermerius prieš liberalų valdžią.

Iš opozicijos pusės buvo pakartotinai pasiskundžiama, kad liberalų vyriausybė nedaranti reikalingų žygių paskatinti preky-

bą su Didž. Britanija, kuri ligi šiol Kanadai buvo labai naudinga.

Kanados liberalų vyriausybės laikysena Sueso krizės ir Vengrijos sukilimo metu labai pakenkė jos prestižui. St. Laurent vyriausybė jau iš pirmos dienos užėmė poziciją prieš Didžiąją Britaniją ir Prancūziją. Pirminkas St. Laurent abiejų vyriausybės vadus pavadino įprastais Europos diktatoriais. Pastarasis net parašė asmeninį griežtą laišką premieriui Edenui, grąšindamas net Commonwealtho iširimu, kurio turinį jis ligi jo atsistatydinimo nepaskelbė, nebojant pakartotų opozicijos reikalavimų.

Šita oficialinė Kanados laikysena sukėlė net daugel imigrantų prieš liberalų valdžią, kai Kanada Jungt. Tautose balsavo su JAV ir Sovietų Sąjunga prieš Didžiąją Britaniją ir Prancūziją, juos peikė agresoriais, kai tuo pačiu metu nei vienas stipresnis žodelis nebuvo pasakytas prieš Sovietų Sąjungą, kuri, neradama politinio pasipriešinimo Jungtinėse Tautose, ramlai likvidavo vengriškus laisvės kovotojus.

Einant prie mažesnių reikalų, liberalų valdžia pasirodė labai šykšti senatvės pensijų reikalams. Nuolat prašant, liberalai pagaliau padidino pensijas 6 doleriais, reikią nuo 40 į 46 dolerių mėnesiui, nebojant didelio finansinio pertekliaus. Tuo ji sukelė didelį nepasitenkinimą senesnio amžiaus gyventojų sluoksniuose.

Liberalų valdžia oficialiai atmetė imigrantų organizacijų (jų tarpe ir Baltų Federacijos) prašymą sutrumpinti senatvės pensijas gauti laikotarpį nuo 20 ligi 10 metų. Šitose neigiamas rašiny pasirašė ministras Martin. Tuo valdžia prieš save nusistatė daug būsimų pensininkų. Taip pat ji nepajėjo pakartotino opozicijos prašymo sumažinti Income Tax mažai uždirbantiems gyventojams.

Neribotas imigrantų įvežimas į Kanadą gerokai neigiamai paveikė į darbo gavimo galimybes krašte. Netik susimąžino galimybė darbu gauti vietiniams gyventojams, bet ir tūkstančiai imigrantų ilgai laukia darbo. Toronto dar šitą vasarą yra 25,000 registruoti bedarbiai, kurie neturi galimybės surasti uždarbio. Šitas skaičius niekuomet nebuvo toks didelis. Ir tūkstančiai atvežtųjų sukilėlių vengrų ligi šiol tebešlifuoja miestų gatves darbo ieškodami. Prieš keletą savaičių vengrai imigrantai viešai demonstravo Edmontone. Reikėjo net policijai įsimaityti tvarką atstatyti.

Kanados imigracijos Ministeris Pickersgill nekėlė jokio dėmesio į darbo padėtį, bet atvirkščiai, pagyvino Kanados propagandą užsienyje naujais imigrantams verbuti. Dėl pačios propagandos jau prieš keletą metų buvo iškeltas paklausimas parlamente. Vienas Europos kraštus apvažiavęs parlamento narys pareiškė, jog Kanados propagandoje atvaizduojamas atvykusio imigrando gyvenimas taip: Jis gyvena kurorte, plaukioja laivėliu ežere, vienoje rankoje laiko alaus butelį, o kitoje blondinę gražuolę.

Šitas užklausimas nieko nepadarė, imigracijos propaganda buvo net pagyvinta, ypatingai po Chruščiovo grąšinimų Angliją atomineis raketomis sunaikinti, kada britiškų salų jaunimas dar labiau pradėjo užsienį veržti.

Pereitais metais, vengrų sukilimo proga, ministras Pickersgill Kanadoje viešai pareiškė, jog Kanadai žmogaus jėga esą reikalingesnė, negu plienas (menpower is scarcer than steel). Tuos pačius žodžius jis vėliau pakartojo į Europą atvykęs. Tuo buvo skatinama ir iš

NAUJIENA!!!

PINIGAI siunčiami į Sov. S-gą, Lietuvą, Latviją, Estiją. Pilnai garantuota ir oficialiai.

100 rublių \$10.00
Pristatoma per 2 savaites
Persiuntimas atseina \$5.00.
Perlaides didžiausia suma \$50.00
Tačiau galite siųsti perlaides kiek norite.

GRAMERCY

744 BROAD STREET,
NEWARK, N. J.

Licensed and Bonded by N. J. State Banking Commission

Anglijos, Škotijos ir Airijos. Oficialinėmis žiniomis, per pirmąjį 1957 m. pusmetį į Kanadą imigravo 175,000, o buvo ligi š. m. pabaigos laukiama 350,000.

Tai yra toks skaičius, kurį Kanada jokiū būdu negali absorbuoti. Ir patyomis susidarė opozicija prieš Pickersgillo politiką, nors oficialiai nebuvo daug rašyta, nes imigraciją skatino industrija ir prekybos organizacijos. Vieni laukė didelių darbo jėgų rezervų, o kiti dar didesnio prekybos pagyvėjimo.

Paskutiniiais 5 metais Kanadoje buvo didelė namų statyba, ypatingai Toronte. Kreditai buvo gana laisvai duodami, ir kiekvienas, kuris tik nusimanė apie namų statybą, galėjo tuo būdu verstis ir gerai uždirbti. Numatyti kreditai buvo jau pereiti metų pradžioje išleisti ir vyriausybė, susirūpinusi namų infliacija, kreditus gerokai sumažino, tuo paliesdama ir kai kuriuos silpnesnius rangovus. Visi bandymai iš bankų ir rangovų pusės, kad vėl būtų padidinti kreditai, federalinio finansų ministerio Harris buvo tik mažai pabot. Todėl statyba šiais metais yra mažesnė.

Prasidėjo dar Kanados pasiuntinio Norman savizudybė Egipte, ankštai bendradarbiaujant Kanados Mounted Police ir USA FBI. Susidarė įspūdis, kad Kanados vyriausybė nebėra gaspadorius savo ūkyje, bet čia nuolat nosį kiša kitos, užsieninės jėgos. Tuo reikalu užsienio ministerio Pearsono pareiškimai neturėjo tam tikro skaidrumo, vėlesnieji dažnai prieštaravo pirmiesiems. Kai kuriuose užsienio politikos reikaluose liberalai veikė per silpnai, negu eilinis Kanados pilietis laukė.

(B. d.)

Solistė Juzė Krištolaitytė.

Pirmutinis rudens koncertas-balius

D. L. Kunigaikštienės Birutės Moterų Draugijos Clevelando skyrius rugsėjo mėn. 14 dieną Country Club patalpose rengia pirmą šio rudens sezono koncertą-balių.

Programoje dalyvauja solistė Juzė Krištolaitytė ir šokėja Teresė Stasaitė.

Solistė Juzė Krištolaitytė savo daina yra džiuginusi daugelį lietuvių dar Vokietijoje tremties stovyklose. Emigracijos koncertais yra aplankiusi daugelį Amerikos ir Kanados miestų. Visi jos koncertai buvo šiltais klausytojų sutikti ir įvertinti. Daugelis prisimena kokių pasisekimu dainininkė išpildė Čikagoje Rigoletto operoje Gildos partiją.

Šiame koncerte solistė dainuos Kačanausko, Šimkaus, Verdi, Donizetti ir kitų kompozitorių kūrinius.

Teresė Stasaitė lanko Serge Nadejdin School of Imperial Ballet. Mokykloje ji daro gerą pažangą ir ypač pasižymi geru jautumu baletui. Šį pavasarį ji žaviai atliko solo partiją rengtame studijos koncerte Public Auditorium. Šį rudenį su parinkta studijos grupe ji dalyvauja Clevelande Caffarelli operos Trubadūrų pastatyme.

Jaunoji šokėja šiame vakare atliks: liaudies dainų popuri, Pa-

vasario balsai J. Strauss'o ir šoki iš to paties autoriaus operetės šikšnosparnis.

Koncerto pradžia 7 val. vakaro. Biletai gaunami prie įėjimo ir pas platintojus. Veiks turfin-

gas bufetas, groja puikus orkestras. Kviečiami visus atšalkyti ir tuo paremti Sibire vargstančius mūsų seses ir brolius.

KRISTUS—MEILĖS IR IŠTIKIMUMO PAMINKLAS

Kada Kristus atėjo išpildyti daugelį pranašavimų, kuriuose buvo apie jį parašyta, tuomet jis apreiškė tokią ypatingą meilę ir ištikimumą bei paklusnumą Jehovai, kuris stovi kaip koks didžiausias asmeniško prisirišimo ir atsidavimo paminklas. Dievas mylėjo savo Sūnų Jėzų, ir Jėzus mylėjo savo Tėvą Jėhovą. Per Jėzų Dievas pasiuntė į pasaulį šitokį meilės pranešimą: "Dievas taip mylėjo pasaulį, kad atidavė savo vienątinį Sūnų, kad kiekvienas, kurs į jį tiki, nepažūtų, bet turėtų amžinąjį gyvenimą". Būdamas ant žemės Jėzus visupmet išrodė savo meilę ir savo jausmą tiems, su kuriais jis susisėdavo. Parašytieji atsitikimai yra pa-

rašyti mūsų pamokymui, padrasinimui, suraminimui ir palinkiminimui.

Dievo žodis yra pilnas gražių pakvietimų, kuriuos dangiškasis Tėvas kviečia pas save savo vaikus ir pasižada jiems gelbėti kiekviename reikale: suraminti juos, kada jie sielvartauja, palinkinti kada yra nuliūdę ir apginti juos nuo pavojaus. Jis tikrųjų, sakau jums, kas nepriima Dievo karalytės, kaip kūdikis, tas neįeis į ją. Ir jis juos laimino, apkabindamas juos ir dėdamas ant jų rankas. — Morkaus 10: 14-16.

Skelbia:

WILLIAM SHIMKUS
1077 East Wallings Rd.
Brecksville, Ohio

"Lietuvos nepriklausomybės kovoje dalyvaujame per

Lietuvos

Nepriklausomybės Fondą".

Jos darbą lešomis remiame per

Lietuvos

Nepriklausomybės Tolką,
iš LAS, LLKS, LRS ir LTS
bendros deklaracijos.

LNF adresas:

LNF, c/o Mr. K. Siliūnas,
135 — 34 Franklin Ave.,
Flushing, N. Y.

LIETUVIAI PER LIETUVIUS — LIETUVIAMS!

DAINORA

49, THORNTON AVE., LONDON, W. 4

Telf. CHI 2107

SIUNČIA DOVANŲ SIUNTINIUS LIETUVON IR SIBIRAN

IŠ EUROPOS

NEBRANGIAU kaip kiti, bet žymiai GREIČIAU!

Medžiagos, avalynė, vaistai, laikrodžiai, baltiniai ir kit.

Ypatingai skubiam reikalui esant, užsakymai priimami telefonu Londone, CHI 2107.

Telefoniniai užsakymai automatiškai įrašomi plokštelėn, todėl negali įvykti klaidų.

ORO PAŠTO siuntiniai Lietuvą pasiekia per 10-15 dienų. Paprastu paštu 4-5 savaitės. Oro paštu 1 kilogramo persiuntimas kaštuoja 24 šilingai, arba 3 dol. 30 centų. Kiekvienas sekantis klg. — 9 šiling., arba 1 dol. 30 centų.

Pareikalavus, vaistai siunčiami pagal prisiųstą receptą.

Visi patarimai, pasiūlymai, kainoraščiai lietuvių kalboje siunčiami nemokamai.

Kiekvienas siuntinys, įskaitant visas išlaidas, apdraudžiamas.

Įmokėjimai grąžinami, jei siuntinys dingtų.

Rašykite lietuviškai, atsakysime lietuviškai tą pačią dieną.

valandos 9:30 iki 9:00
Ketvirtadienį krautuvės

the MAY campaign BASEMENT store

EAGLE STAMPS SUTAUPYMAS UZ SKELBIAMAS PREKES

Vyrų buvę 2.95 ir 3.95 "NO-FADE"

ISEIGINIAI IR SPORTO MARSKINIAI

Sporto marškiniai:

Gabardines, silk cottons, bulk, rayon, flanneltes visokių pagrindinių ir maišytų spalvų. Visi su ilgąm rankovėm. Maži, vidutiniai, dideli ir ekstra dideli dydžiai.

Išeginiai marškiniai:

Geros rūšies mercerized broadcloth ir oxford cloth išeginiai marškiniai, sarforizuoti ilgesniam nešiojimui. Balti ir spalvoti, reguliaraus ir French cuff stiliaus. Dydžiai nuo 14 iki 17, rankovių ilgis 32 iki 35.

29c

Vyrų reg. 39c iki 55c Cotton
Elastiški Top Ankletts

pora

Patogūs, elastiški top ankletai dideliame pasirinkime rudenį ir žiemos stilių ir spalvų. 10% iki 13 dydžio. Mažos kainos.

1.99

Mažos
kainos

Paštu ir telefonu užsakymai priimami, įmokant \$2 ar daugiau... Šaukit CHerry 1-3600.

The May Co.'s Basement
Men's Furnishings Department

Stobelande ir apylinkėse

Pasiekę Lietuvos dieną

rengta Clevelando Lietuvių Bendruomenės apylinkėse, sutraukė per 500 dalyvių šventę atidarė K. B. Karpius. Kalbėjo kun. K. Širvėla, vestinė programą atliko J. Kasius. Jaunijai akordeonistai ir dainininkai. Pranešė V. Raulinaitis.

Galia tik, kad i Lietuvos dieną mažokai susirinko pasaugusio jaunimo. Apytė alie ty turėtų rimčiau pagalvoti rengėjai ir patys tėvai.

Vengrai dainuoja lietuviškai

(aks) Rugs. 1 d. Clevelando vengrai skautai ir skautės buvo pasikvietę savo šventės Nerūgos ir Pilėnų tūntų atstovus. Clevelando bei apylinkių vengrų sk. dienoje, kuri praversta vokiečių centr. organ. vasarinėje, dalyvavo 11 neringiečių ir 7 pilėniečiai. Šiai iškylai vadovavo akad. skautė t. n. Julė Cembergaitė ir pakt. Remigijus Vizgirdas.

Vengrai gražiai priėmė bei pasigalino mūsų šventę, o taip suteikė progą dalyvauti jų įvairiose žaidimuose. Jie buvo su rengę savo parodėlę, kurioje vyraavo skautiškoji spauda bei Vengrijos sukilimo relikvijos. Pastarųjų tarpo buvo sukilėlių krauju sulaistysa bei šovinių sudraskytą vengrų tautinė vėliava.

Pasirodymų metu vengrų žiurovams buvo pristatyti ir lietuvių skautai-tės, kuriems svečiai sukėlė ovacijas. Vyriaus. Sktn. Bodnarui buvo įteiktas LSB reprezentacinis leidinys anglų kalba — "White Badge", o t. n. J. Cembergaitė jam padėkojo už tokią puikią viešnagę.

Šventės uždarymo iškilmėse dalyvavo 6 vengrų dr. vės ir sk. d. Varžybas laimėjusioms atletikoms įteiktos vertingos dovanos. Bežyguojant į iškilmės vengrų skautai nepaprastai nustebino mūsų šventę sudarant dainą "Kur lygūs laukai". Iki šiol vengrų ir mūsų skautų vadovai gražiai bendradarbiavo. Egziliu Skautų Asociacijų Taryboje. Dabar malonu pasidžiaugti kad bendradarbiavimo ryšiai išplėčiami periferijon. Pageidautina, kad jie ir toliau būtų palaikomi.

Tarp kitko teko patirti, kad ir vengrų skautai, kaip ir lietuviai neturi būklo savo sveigoms. Tačiau jie savo visuomenės didelio dėmesio ir dėsnio paramos dėka jau yra sutelkę \$6,000 skautų namams įrengti.

H. P. Širvėla ir Dr. A. Šilgaitė

lankėsi Toronte. Aplankė Dr. J. Yčą ir kitus pažįstamus. Toronte lietuviai gražiai kūrėsi, tik kaip ir kitose kolonijose, skiratosi iš lietuvių gyvenviečių į tolesnes vietas.

Inž. Domas ir dainininkė Sofija Adomaitė

kelias dienas viešėjo Clevelande ir aplankė savo artimuosius.

H. Macijauskas

Dirvos bendradarbis, buvo nuvykęs į Niagara Falls Kanados lietuvių dieną. Iš Clevelando šventėje dalyvavo būrys clevelandiečių: V. Kizlaitis, Muliolai, V. Petruskevičius, Augustinavičiai, Stoškai, Juozas Kaunas ir kt.

Dr. J. Abrailis

perkėlė savo ofisą į 13854 Cedar Rd. (ties War. Center Rd.).

A. Stempuzienė

į Kolumbiją išskrido rugsėjo 1 d., sekmadienį. Pakeliui buvo sustojusi Miami, Fla.

Lietuvių Dienoj

laimėjęs Nr. K 924245 prašomas atsiliepti. Bendruomenės valdyba.

Algirdas Brazis

Metropolitan Operos solistas, dainuotojas Johann Strauss'o opere "Die Fledermaus" Clevelande šių metų spalio mėn. 27 d. Slovenian Auditorium (6417 St. Clair Ave.) salėje.

Operetę išpildys Čikagos lietuvių choras "Pirmyn", vadovaujamas muziko Kazio Steponavičiaus.

Pijus Dabrila

persikėlė į naują butą — 12716 Bratfield Ave., Cleveland 8. Tel. MU 1-1946.

Lietuviškos Patria Gift Parcel bendrovės

atstovs Clevelande p. B. Gražulis džiaugiasi, kad per jį clevelandiečiai laike kelių savaitių pasiuntė keliasdešimt maisto paketų už geležinės uždangos.

Šiuo metu jis gavo didelius angliškų medžiagų katalogus ir pasiūlo jas siųsti savo artimiesiems, nes

1) angliškų medžiagų vertė Lietuvoje yra bemaž dvigubai didesnė nei kitos medžiagos ir todėl gavėjas turės ir dvigubai naudoti ir džiaugsmo.

2) angliškų medžiagos atseina pigiau siuntėjui (pav. gera viln. medžiaga vyr. paltui su priedais, įskaitant ir munitą su pasiuntimu, atseina tik šiek tiek virš \$300.00).

3) Sudaroma ne tik pinigų, bet ir laiko ekonomija, nes nereikia turėti rūpesčio dešimtyje vietų begioti ir supirkinėti medžiagas, nei lūkuruoti eilės rūpinantis jų persiuntimu.

4) Pasiuntimo kelias žymiai greitesnis, nes pusę jo sudaro oro kelias.

Katalogus pasiūlė ir informacijas gauti pas B. Gražulį — 6908 Superior Ave.

Cranwood lenktynių

sezonas atidaromas pirmadienį, rugsėjo mėn. 9 d. ir tęsis iki spalio mėn. 29 dienos.

Lenktynėse ruošiasi dalyvauti svarbiausi lenktynininkai iš Kentucky, Illinois, Maryland ir New England.

Išnuomojamas kambarys

Balima su maistū. PO 1-7364

Mes turime spaivuočių pirkėjų. Kreipkitės ir mes parduosim Jūsų namą.

WADE PARK REALTY CO.
7032 Wade Park Ave.
Arthur O. Mays, broker
Telef.: UT 1-7551

LOKOR DELICATESSEN

6502 Superior (kampas E. 65 ir Superior)

Sveikiname visus lietuvius klientus. Būtinai atsilankykite į mūsų krautuvę ir pareikškite savo pageidavimus, kokių geriausių maisto produktų norėtumėt visad gauti.

Manome atidaryti specialų lietuviškų delicatesų skyrių ir pardavinėti lietuvių mėgiamus maisto produktus.

Pas mus puikiausia lietuviška duona, sūriai, ikrai, alus ir vynas.

Telef. EN 1-9142

PELEDA

Nedelsk nė vienos dienos, bet šiandien pat siųsk 1 dolerį ir užsisakyk metams jau aštuntus metus šiame kontinente einantį iliustruotą humoro-kritikos žurnalą

Išsina kovo, birželio, rugsėjo ir gruodžio mėn.

Rašykite dar šiandien: PELEDA, 251 Wallace Ave. S., Welland, Ont., Canada.

TURIME JUMS GERŲ NAMŲ,

ypatinai Rėdy — St. Clair rajone.

Suinteresuoti namų pirkimu kreipkitės į

Jonas Mikonis,

RAY NAUSNER REALTY

11809 St. Clair Ave. Tel. UL 1-3919

ar namuose MU 1-2154

Pavykę 7-sios žaidynės

Apie 200 dalyvių sutrauktos 7-sios 8. Amerikos Lietuvių Sportinės Žaidynės, įvykusios praėjusį savaitgalį Rochesterje, praėjo su pasisekimu.

Vyrų — moterų klasėje nugalėtojai išėjo Toronto LSK Vytis surinkę 105 taškus. Jaunių — jaunučių — mergaičių klasėje pirmavo Clevelando LSK Žaibas su 81 tašku.

Susumavus kartu šių žaidynių ir žiemos žaidynių, įvykusių balandžio 27-28 d. Toronte, rezultatus, 1957 metų 8. Amerikos Lietuvių klubinių nugalėtojų tapo Toronto LSK Vytis, surinkę 260 taškų, laimėdami Diplomatinio šefo min. St. Lazoraičio perėinamąjį taurę.

Jaunių — mergaičių — jaunučių klubinių nugalėtojų, žiemos ir vasaros žaidynių, po didelio įtempimo išėjo Toronto P. P. S. K. Aušra su 113 taškų, palikdami Clevelando LSK Žaibą antrąją vietą, su 111 taškų. Jiems teko FASK-to perėinamąjį dovaną.

Clevelando Žaibas neturėdamas savo sudėtyje dėl susijędimo negalėjusio nuvykti savo geriausio lengvatleto C. Nainio, o taipogi iš varžybų iškritus V. Titaitei, V. Venslauskui ir kt. neįstengė prisivyti Toronto Aušros žiemos žaidynių laimėtojų.

Plačiau apie žaidynes sekančios savaitės sporto skyriuje.

Adv. Povilas Chalko,

persikėlė į naujus namus — Summit Drive — Lake Lucerne, Chagrin Falls, Ohio.

Adv. P. Chalko ilgą laiką anksčiau yra talkinęs Dirvai. Jo ofisas Clevelande yra — 409 Park Bldg., telef. PR 1-7122.

Išnuomojamas butas

4 k., su baldais. Patogus dviejiems viengungiams arba šeimai be vaikų.
Teirautis: HE 1-3236.

Išnuomojamas kambarys

vienam asmeniui (vyrui arba moteriai) 1102 East 79 St. Antrame aukšte, atskiras įėjimas. Galima skambinti tel. HE 1-9899 nuo 5 val. vak.

PARDUODAMI NAMAI

E. 73 St. 8 k. vienos šeimos. Didelis sklypas. 2 automob. garažas. \$9,500.

E. 85 St. 8 k. vienos šeimos. Geram stovy. Galima tuoj užimti. Prašo \$10,900.

E. 84 St. 4 k. 2 po 6 kamb. ir 2 po 4 kamb. Geros pajamos. Pamatyk ir siūlyk. \$6000 įmokėti.

Mea turime pasirinkimą dviejų šeimų namų Sv. Jurgio parapijos rajone. Šauk. šiandien! J. G. Oshen Realty and Insurance 1141 Ansel Rd. Tel. SW 5-4808 arba WH 3-0010

J. P. Malt-Maliolis
6606 Superior Ave.

Clev. Hts. Daktarui ar kitam, turinčiam neblogas pajamas, 15 kamb. puikus mūras — rezidencija. Labai didelis ir gražus sklypas. Ant garažo yra 5 kamb. butas, kuris išnuomotas už \$90.00 mėn.

East Clev. į pietus nuo Euclid Ave., 6 kamb. namas šildomas garo-gaso krosnimi, gerame stovyje. \$15,500.
Dibble Ave. 2 šeimų su dideliu sklypu. Naujai įsimentuotas įvaziavimas. \$13,500.

E. 66. 3 šeimų namas, geros pajamos, prieinama kaina.

E. 74. 2 šeimų po 6 kamb. Prašo \$16,000.

Netoli šv. Kazimiero parapijos. 4 mieg. namas, labai gerame stovyje, moderni virtuvė, kilimai, naujai atremontuotas iš lauko ir vidaus. 10 min. eiti iki sv. Jurgio mokyklos.

\$1,000 įmokėjimas. 6 kamb. garažai, geroji vieta, geras namas ir prieinama kaina.

Turime daugiau gerų namų su mažesniais ar didesniais įmokėjimais.

Bendradarbiai Algimantas Dailidė ir Antanas Gaillušis
UT 1-2345 HE 1-8516

CADMIJAUS AKUMULIATORIAUS — BATTERY AUTOMOBILIUI

Europoje naudojamas nuo išradimo dienos — 1909 m. dar tebeveikia. Amerikoje vadinamas amžinu.

Negenda nuo šalčio, karščio, elektros smūgių. Daug kitų gerų savybių. Garantijos laikas neapribotas.

Supažindinimui parduodama: papildinta kaina. Slambinkite B Snarskiui — KE 1-0210 arba reiškite garažuose.

BALTIC SUPPLY CO.
71 E. 207 St., Euclid 23, O.

Mes kepame visokius pyragus, lietuvišką duoną, tortus ir kitus skanumynus. Prašant išvežiojame į namus.

ST. CLAIR BAKERY

Sav. O'Bel-Olelenis

6212 Superior Avenue

Tel. EN 1-6525

Antrąjį mūsų krautuvę yra

1404 E. 66 Street

Tel. EN 1-4551

Cia Jūs gausite įvairiausių vynų, alų ir geriausių mėsos produktus.

Kreipkitės į mus ir būsit patenkinti

JUMS PATIKS:

Į pietus nuo St. Clair. Five point rajone, 3 vienos šeimos namai ant vieno sklypo. Du garažai. Prašo \$18,900.

Sv. Jurgio parapijos rajone, tarp Superior ir St. Clair, geras 6 k. namas. Didelė virtuvė. Garažas su pakeliamom durim. Rūsys. Geras sklypas. Prašo tik \$9300. Savininkas skuba parduoti, tuoj siūlykit.

E. Cleveland, prie Rozelle mokyklos, labai geram stovy 4 miegamųjų namas. Karšto vandens apšildymas. Garažas. Geri kilimai. Prašo \$13,500.

Turime ir daugiau gerų pirkinių. Kreipkitės į

p. SIRVAITĮ
Wm. T. Byrne — Real Estate
1535 Hayden Ave. MU 1-6100
ar namuose KE 1-4080

Vienos šeimos namas

6 kambariai, du trečiam aukšte. Galima pirkti su mažu įmokėjimu. Savininkas duoda antrą morgičių.

Capas Realty
MU 1-4545, 13923 Euclid Ave.

PARDUODAMI NAMAI

East 124 — St. Clair rajone. 3 mieg. vienos šeimos. Labai geram stovyje. Visi dideli kambariai. Geras šildymas. AUI vandens tankas. Uždaras portius. 2 mašinų garažas. Prašo \$11,900.

East 123 — St. Clair. Gera vieta apsigyventi. 6 k. vienos šeimos su 3 miegamaisiais ir vonia. Gero šildymas. AUI vandens tankas. Su visais baldais. Gražus sklypas. Garažas. Siūlykit, dabar prašo \$11,000.

Hribar Realty
GL 1-0542 Realtor PO 1-4811
14324 St. Clair

J. S. AUTO SERVICE

Sav. J. Švarcas
1254 Addison Road
Tel. HE 1-6352
Atdara nuo ryto 8 iki 7 v. v.

AUTOMASINŲ TAIŠYMAS

Mašinų virsaus taisymas ir dažymas; motorų, stabdžių patikrinimas ir taisymas, greičio dėtės ir kt. mašinų dalių dėjimas.

Parduodami amžini akumuliatoriai.

24 hours towing.

Dienos telef.: HE 1-6352.
Nakties telef.: LI 1-4611.

GALI JUMS PADĖTI PERKANT AUTOMOBILĮ IR TUO SUTAUPYTI!

Prieš perkant naują ar gerą naudotą automobilį, šaukite mane.

Jūs gausite žemiausias finansavimo sąlygas: maždaug \$45 už \$100 perkant naują mašiną ar 6% perkant naudotą mašiną, įskaitant ir gyvybės draudimą.

Šaukite:
Paulina Mozuraitis, agentas
Telefonas SK 1-2183

GERI NAMAI

E. 176 St. 15 Grovewood 7 kamb. colonial, naujas gaso pečius, 2 garažai, gražus, didelis sklypas. Prašo \$14,500.

Colt Rd. — St. Clair Ave. 18 7 kamb. colonial su 5 mieg. Prašo \$13,000.

East Cleveland 2 šeimų po 6 kamb. Prašo \$19,500.

Sv. Jurgio parapijos rajone 5 butų, mūrinis apartamentas. Geros pajamos. Prieinama kaina. Šaukite Paul Mikšys namų telef. LI 1-8758 arba office

Kovac Realty
960 E. 185 St.
KE 1-5080

Patar: kaimynui

prenumeruoti

DIRVA!

J. CIUNSKAS LAIKRODININKAS

Taiso ir parodo laikrodinius spyranas ir kitas brangenybes. Šalinimas ir garantuotas darbas prieinamomis kainomis.

753 E. 118 St.
Cleveland 8, Ohio
Telef.: LI 1-5466

JUOZO KAMAČIO

naujų batų parduotuvė batų taisymas ir odos pardavimas

12913 St. Clair Ave.

Norintieji kreiptis telefonu šaukit GA 1-7658 tarp 7-9 val. vakaro. Sekmadieniais visą dieną.

PRADĖKIT MAŽA SUMA!

BET PRADĖKIT DABAR!

Santaupos apdraustos iki \$10,000
3% palūkanų.

PASKOLOS JOSŲ PERKAMIEMS AR STATOMIEMS NAMAMS

THE SUPERIOR SAVINGS AND LOAN ASS'N

Du skyriai
6712 Superior Ave. HE 1-2498
13515 Euclid Ave. MU 1-8100

Clevelandiečiai DABAR gali pamėgti VACAROS VEDINIMĄ žiemos ŠILDYMA (taisyvę) MONCRIEF VISŲ METU

I. J. SAMAS JEWELER

Šveicariški ir gertausi Amerikos laikrodžiai. Laikrodžių taisymas. Brangenybės. Įvairūs dovanų pasirinkimas.

7007 Superior Ave. Greta Ezella Theatre
Telef.: EX 1-3969. Butė: WA 1-2354

LIETUVIŲ KLUBAS

6835 SUPERIOR AVE. EX 1-1143

Ar žinote, kad klubo ir salės vedėjas yra Juozas GRAZULIS, kuris pasirodys visiems suteikti geriausią patarnavimą.

Norėdami rengti susirinkimus, kelti puotas-vestuves, kreipkitės į Juozą GRAZULI. Šauk. pas save!

Norėdami praleisti laisvalaikį, sutikti draugus, pasiklausyti radijo muzikos ar pamatyti televizijos programas ateikite į LIETUVIŲ KLUBĄ.

Penktdieniais galite gauti Povilo būklę ir jo padėjęs paruoštas puikiausius valgius — įvairiausių žuvų kepenius, bulvinių blynų ir kitokių lietuviškų valgių.

Pilnai padengta apdrauda HI 2-7626

WM. DEBBS PAINTING CO.

WM. DEBBES
Namų Pagrąžinimas iš Vidaus ir iš Lauko
1132 Summit Dr. Cleveland 24, Ohio

P. J. KERSIS

609 Society for Savings Bldg.—Cleveland, Ohio

OFISO TELEF.: MAIN 1-1778. REZIDENCIJA: PENINSULA 2821

Norėdami pigiai pirkti namus mieste arba priemiesčiuose, kreipkitės į mane, gausia pigia kaina. Taipgi gausit patarnavimą įvairiuose apdraudose-insurance reikaluose.

Sutaisau paskolas pirmo morgiėio. Patarnavimas ir išpildymas garantuojama. Kreipkitės į mane telefonu arba asmeniškai.

JAKUBS & SON

FUNERAL HOMES

Vėsinamas oras Jūsų patogumui
Dels E. Jakubs & William J. Jakubs
Licencijuoti laidojimų direktoriai ir balsamuotojai
25 metų simpatingo ir rimto patarnavimo
6621 Edna Avenue ENdcott 1-1763
936 East 185 Street KE 1-7770

DIRVA

THE FIELD

Redakcijos ir administracijos adresas — DIRVA, 1272 East 71 St., Cleveland 3, Ohio. — Telefonas: Henderson 1-6344. Redaktorius Balya GAIDZIONAS (buto telefonas: GL 1-3978).

Laiškas iš Australijos

Buvę idealistai ir laukiamas renesansas

„...daug idealistų suvažioavo į Australiją

Kai, pargrįžę tėvynėn, sudėsiame į brolių partizanų žinią savo darbus ir žygius, man dedas, Australijos tremtinių grupė eis pirmoji. Tai joks laipsninimas, nes tiesa juk pati savi mišviečia. Šiandie užteks pastebėti bent tiek:

— Kur susikūrė pirmasis Kultūros Fondo skyrius?

— Kur, proporcingai imant, daugiausiai išperkama lietuviškųjų knygų?

Australijoje atsidūrę tremtiniai, jau dabar aišku, toli pralenks tremtinius D. Britanijoje, Kanadoje ir JAV.

Taip ir nekaita mums ir apie mus prieš penketą su viršum metų rašė Jeronimas Cicėnas („Australijos Lietuvis“, 1950. IV. 17). Net nejauci darosi šandieną visa tai vėl pasikaitant: nejaugi mes iš tikrųjų jau esame tokiais idealistais?

Šimet sukanka jau 10 metų nuo pirmojo lietuvių-politinių emigrantų laivo atplaukimo Australijon ir mes jau turime didelę perspektyvą: nusivylę spėjo jau apsiprasti (arba Amerikon peremigruoti, entuziastai — atbukti, skeptikai — pragiedrėti.

Lygindami savo nuotaikas prieš 10 arba ir prieš 7 ar 5 metus su nuvykusiais į D. Britaniją arba JAV, matysime milžinišką skirtumą. Nors ir kokiū nepasitikėjimu į ją neįsivaizduojame, D. Britanija vis dėlto yra pačioje Europos pašonėje, kuone pačioje Europoje. Tokioje kaimynystėje, ir daugelis krašto „keistumų“ naujakurių ne taip jau baugina. JAV naujakuriai jau rado lietuviškąją Ameriką, rado ir laikraščius, ir visokių klubus, jų laukė ir „sponsorai“, ir lietuvių kalba, ir lietuviškos parapijos.

Australijoje lietuvių pasitikimo nykuma

Kraštas jaunas — jo brandumo laipsnį kiti lygina su JAV ispanų karo metu. Organizuotos lietuviškos praktiškai nebuvo. 10,000 atvykusių lietuvių buvo išblaškyta po visą kontinentą: 2000 mylių spinduliu. O aplinka svetimata, kalba nesuprantama, nuotaikose — klaidos. Kiekvienas ryšys su kuo nors savu tada ir buvo taip branginamas ir saugomas. Lietuviškos knygos buvo graibstomos, organizacijos klestėjo. Ne partijos ir sąjūdžiai, bet Bendruomenė ir Kultūros Fondas. Ryšiai su lietuviškaisiais centrais buvo tamprūs: Vokietijoje dar Ejo Mintis, Žiburai, Lietuvių Kelias ir šitie laikraščiai šimtais egzempliorių plaukdavo Australijon. Vienam po kito šitiems laikraščiams užsidarant, pradėjo nutrūkti ir gyvas ryšys su pagrindiniu mūsų emigracijos kamieniu. Amerikos lietuvių spauda jau nebe ta: ten jau kitas mentalitetas, kitos problemos, kiti rūpesčiai.

Pagaliau ir Australijoje pradeda apsiprasti, susigyventi statyti namelius, galvoti apie biznesius... Svetima aplinka pasidarė jau nebe tokia svetimata; nors ir ne sava, bet pažįstama, nebe tokia klaidi. Entuziazmas po truputį blėso. Bendruomeninės veiklos vienalytiškumas pradėjo pabosti — užkulisuose radosi jau ir partijos, ir sąjūdžiai...

knygom skaityti ir laiko mažiau beliko, na ir pinigų labiau gaila...

Šiandieną Australijos lietuvių kabin ar sutiktų rinkti statistinius duomenis, kur daugiausia lietuviškųjų knygų išperkama. O iš devynių Bendruomenės apylinkių, Kultūros Fondo skyriai teegzistuoja dviejose: didžiausioji Sydneyjaus kolonija K. F. neturi (kiek teko nugirsti, jo ten niekas ir nepasigenda). Pirmajame įsteigta skyriuje Adelaidėje, be vienos kitos dėmesio vertos išimties, Kultūros Fondo veikla pasireiškia kas 12 mėnesių išsi renkant naują valdybą.

Tačiau atydziai sekant Australijos Lietuvių Bendruomenės pulsą,

pradeda rodytis pirmieji renesanso ženklai.

O to renesanso akstinu, atrodo,

yra priaugantis jaunimas. Vaikams augant, tėvai vis labiau išgaustauja: ar vaikams suaugus rasis bendra kalba? Susirūpinę tėvai pradeda ieškoti išeities, o išeitis, pagaliau įsitikinama, glūdi puoselėjamoje lietuviybėje.

Vargais negalais suorganizuoti savaitgalio mokyklą ir ramia sąžine nusiplauti rankas — nebeužtenka. Kuriasi vaikų teatrai, vaikų ir jaunimo skyriai spaudoje, gyvos jaunimo organizacijos. Vaikai auga, baigia gimnazijas, pradeda studijuoti. Nebepatogu „seniams“ jaunimą maitinti plokštybėmis, vadinasi, atsiranda ir nuosirdesnė kultūrinė veikla...

Pagaliau ir pats jaunimas nerimsta, diskutuoja, ieško to linksniuojamos lietuviybės...

Priaugantis jaunimas ir provokuoja naują lietuviybės renesansą Australijoje. Ak, duokite mums dar kokius porą, trejetą metų, o tada mes, gal, ir vėl pasikviesime Jeronimą Cicėną statistikai parankioti...

R. E. Maziliauskas

Prasidėjo ūkinio prisitaikymo laikmetis

(Atkelta iš 1 pal.)

Ūkui įtakos ir išlaidos gynybos reikalams — per metus jos sieks apie 38 bilionus.

Zvilgsniai krypta į Europą

Kai Amerikoje kalbama apie prisitaikymo ciklą, tai europiečiai svarsto apie ten prasidėjusį naują ūkiniam gyvenime netikrumo periodą. Jis prasidėjo su valiutos nuvertinimu, devaliacija.

Pirmoji auka buvo prancūzų frankas. Dėl perdidelių importų ir infliacijos vyksta spaudimas ir į britų svarą. Kapitalas net bėga iš Anglijos — vis labiau auga britų firmų investavimai Kanadoje. Londonas su Paryžiumi sunkiai begalėdami konkuruoti su vakarų vokiečių eksporto rinkoje, norėtų vokiškos markės nuvertinimo. Visi tie valiutų nuvertinimai, infliacija turės padidinti prekybos ryšius su JAV ir dabar ūkiniai žinovai teigia, kad — vėl sumažinti importo tarifai,

Europos rinka jau nebėra taip tvirta bet tikra, kaip ankstesniais metais.

Kiekvieno atveju, tik rugsėjis ir spalvis išryškins ūkinę padėtį ir visas prekybos perspektyvas. Tik rugsėjį grįš į normą prancūzų ūkinis aktyvumas, išryškės franko nuvertinimo, padariniai (rugsėjūtis — tradicinis prancūzų atostogų mėnuo), ir tik rugsėjo 15-ją paaiškės rinkimų rezultatai Vakarų Vokietijoje.

Per daug stipri markė

Esame sveikos finansinės politikos Europoje liudininkai — vokiečių markė tiek stipri, kad šiuo metu kalbama ne apie jos nuvertinimą, bet — jos vertės pakėlimą. Dabar įvairių kraštų valiuta tiesiog teka markės link, į Vak. Vokietiją. Ir tiek pinigų suplaukė, kad Deutsche Bundesbank buvo priverstas sulėtinti tų svetimųjų fondų invaziją. Dėl to liesti prekybos ryšius ir įvairių priemonių dabar ūkiniai žinovai teigia, kad — vėl sumažinti importo tarifai,

Kai kuriems Australijos miesto Sydney šis tiltas reiškia tik 50,000 tonų plieną, kitiems didžiausią tiltą pasaulyje, o 117 jis reiškia mirtį. Nuo šio tilto šokdami jau nusižudė 117 žmonių.

vokiečiai skatinami išvežti kapitalą. Kiekvieno atveju, svetimų valiutų rezervai Vokietijoje dabar siekia 5 bilionus dol., jų tarpe 4 bilionai aukso ir dolerių.

Vokiečių ūkinis gerbūvis tebežydi toliau ir stebina svetimus kraštus. Kas galėjo tikėtis, kad per 12 pokarinių metų Bonnos vyriausybė sugebės savo eksportą pakelti lygi (šiais metais) daugiau kaip 8 bilijon dolerių?

Kada JAV mažėja užsakymai pramonės įmonėse, Vokietijoje jie vis gausūs. Vokiečių laivų statyklos, daugiausia užimtos su svetimų kraštų užsakymais, tiek apskrovusios, kad darbo pakaks dar 5 metams. Su savo automobilių pramone (šiais metais — netoli 1,800,000) federalinė Vokietija turi pralenkę britus, prancūzus ir italus ir seka po JAV. Taigi, apie 1950 metus svetimųjų ūkiškas vokiškasis ūkinis stebuklas tebevyksta ir dabar.

Rytinių provincijų vokiečiai kelia galvas

Kaip iš Landmannschafte Ostpreussen leidžiamo Ostpreuss. seblatt matyti, Čikagoje yra sudaryta Amerikos Taryba Vokietijai sujungti — Amerikanische Rat fuer die Wiedervereinigung Deutschlands.

Si taryba, kuri sakosi esanti nepriklausoma amerikietiška organizacija, pasidarė Landmannschafte Ostpreussen garsiakalbiu Vokietijos sujungimo ir rytų provincijų grąžinimo klausimu. Taryba nutarė jos organizaciją ir veiklą plėsti visose Jungtinės Amerikos Valstybėse.

Organizacijos atžvilgiu ji yra panaši į Amerikos Lietuvių Tarybą.

Ta proga reikia pažymėti, kad prieš kelias savaites JAV kongrese vokiečių rytų provincijų grąžinimo klausimu vėl prabilo mums jau pažįstamas JAV kongresmanas Carroll Reece. Jis jau prieš metus buvo pasakęs ilgą kalbą vokiečių rytų provincijų grąžinimo reikalu. Į tai reaguavo lenkai ir lietuviai.

Varšuvos užsienio reikalų ministerija apie šį Carroll Reece kalbą pasisakė, kad apie vokiečių provokaciją.

KAS

UŽSISAKS

DIRVA —

TAS KASIGAILAJOI

KORP! NEO LITUANIA SUVAŽIAVIMAS DETROITE

Rugpjūčio 31 d. ir rugsėjo 1 d. Detroito įvykęs Korp! Neo Lituania suvažiavimas praėjo pakilia nuotaika ir geru pasisekimu. Suvažiavime, neskaitant detroitiečių, dalyvavo apie 50 neolituanių iš Čikagos, Clevelando, Detroito ir Toronto. Jų tarpe ir būrelis jaunų, neseniai į korporaciją įstojusių, studentų. Suvažiavimas, kuris buvo skirtas korp. 35-ųjų metų suakakčiai paminėti, pradėtas iškilmingu aktu puošnioje Tuller viešbučio salėje. Rimtų susikauptumų perskaitytas šiltesnis korp! garbės nario Broniaus Balučio sveikinimas iš Londono ir eilė kitų sveikinimų, skirtų tai iškilmingai progai paminėti. Į seniorus pakelti Antanas Banionis iš Detroito ir Rima Kašubaitė iš Čikagos. Korp! herbo ir vėliavos papėdėje vėl išgyventos tos nuotaikos, kuriomis tiek sykių gyventa nepriklausomoje Lietuvoje, tik šį kartą tos nuotaikos buvo dar grynesnės, idealistiškesnės.

Pakilusi patriotinė nuotaika tebevyravo ir vakarienių metu. Garbės svečių tarpe matėsi korp. mecenato našlė Malvina Smailietė, žinoma veikėja Marija Sims, kun. Rudzinskis iš Windsoro, Tautinės Sąjungos Pirmininkas Eugenijus Bartkus ir eilė kitų žymių visuomenės veikėjų. Jie visi jautriais žodžiais sveikino Neo Lituanią ir ragino studijuojantį jaunimą stoti į korp. eiles. Malonių staigmena pateikė po vakarienių sekusi meninė programa, kurią atliko filisterio Variakio dukterė Ina Variakiojytė, dabar studijuojanti dainavimą valstybiniame Michigano universitete.

Jos padainuotos lietuvių liaudies dainos ir operos arijos sukėlė tokį entuziazmą dalyvių tarpe, kurį teišsaulia dideli menininkai. Nėra abejonės, kad apie šią jauną dainininkę mes dar daug girdėsime.

Po vakarienių sekė šokiai, kurių žymią dalį sudarė klumpakojis ir suktinis, kuriuose, greta jaunųjų, linksmam dalyvavo ir senieji. Vakarų programai gražiai vadovavo Detroito skryliaus pirmininkas kol. Pauza.

Sekmadienio programa pradėta iškilmingomis pamaldomis šv. Antano bažnyčioje, kuriose dalyvavo korporantai in corpore su korp. vėliava. Klebonas kunigas Boreičis pasakė tai progal pritaikytą patriotinį pamokslą. Po pamaldų buvo aplankytas korp. mecenato Juozo Smailio kapas Woodland mauzoliejuje. Korp. pirmininkas Eugenijus Noakas pasakė žodį, pabrėždamas vėli-

nies patriotizmą, jo nuopelnus lietuvių tautai ir korp. Neo Lituanijai. Ant vėliavos kapo buvo padėtas vainikas ir sugiedota Marija, Marija.

Po pietų sekė darbo posėdis, kurio metu išrinkti korp. organai (valdybą sudaryti pavesta New Yorkui), priimta rezoliucija ir pasiūlyti sveikinimai korp. garbės nariui Broniui Balučui, Diplomatinės šefui Stasiui Lozoračui ir kitiems korp. artimiems asmenims. Priimtoji rezoliucija įpareigoja korporantus:

1. Iki sugrįžimo į Lietuvą tęsti tremtyje atgaivintą Neo Lituantijos tradicijas ir jų grožį sklepyti mokslus einančiam jaunimui.

2. Ugdyti jaunime lietuviškos kilmės garbės pajutimą ir įjungti jaunimą į lietuviškos išlaikymo darbą.

3. Visomis išgalėmis remti Lietuvos laisvinimo pastangas ir aktyviai dalyvauti kovoje dėl Lietuvos atkūrimo.

SKAUTAI

JAUNŲJŲ ŽURNALISTŲ MOKYKLA

(ska) Šalia periodinių ir spausdintųjų „Skautų Aido“ ir „Mūsų Vyčio“ įvairiose vietovėse spausdinami lokaliniai skautų leidiniai. Jie yra tuo mieli, kad juose pradeda savo pirmuosius žingsnius būsimieji skautiškos ir lietuviškos spaudos bendradarbiai.

Vienas iš entuziausiųsiai leidžiamųjų yra Waterburio L. K. Šarūno dr. vės rotatorium spausdinama „Mūsų Lapinė“.

Jos jau išvydo dienos šviesą net 16 paskirų numerių, dažnai su priedais įvairiomis progomis. „Mūsų Lapinė“ spausdinama rotatoriumi, tad negali pasižymėti ypatinga išore. Tačiau skaitytojų patraukia kruopštas jaunatviško pasiryžimo darbas. Tai yra jaunų ir jaunų galvų drabas to kio pat amžiaus skaitytojams. Beje, pabrėžtina ir tvarkinga ataskaita už šiam leidimui sunaudotas lėšas.

„Mūsų Lapinės“ redakciją sudaro: A. Saulaitis, jr., ir A. Tonkūnas — redaktoriai, Z. Selionas, G. Čempė ir J. Valiulis — bendradarbiai. Redaktoriams talkininkauja V. Kuzminskas. Prenumerata — \$1 metams. Adresas: P. O. Box 507, Waterbury 20, Conn.

Kitas tokio pobūdžio leidinys yra „Kimas“, leidžiamas Bostono Žalgirio tunto sk. vyčių dr. vės. Pastarajam pradžia davė Bostono „Senujų Lapinių“ sk. vyčių būrelis. Šis viešpatas per savo gretas jau kelintą kartą narius praleidžia. Ne vienas tų lapinių

BETTYS BEAUTY SHOP

604 E. 185 St.

Ilgalaikis plaukų sudėjimas, šaltas šukavimas, kirpimas, dažymas, manikiūra.

Geriasias patarnavimas, atliekamas ilgalaikės praktikos ekspertų.

Klijentų patogumui tel.: KE 1-2548, šaukti Louise Morkūnas.

L. Morkūnas yra baigusi plaukų šukavimo kursų Lietuvoje, atlikus ilgalaikę praktiką Vokietijoje. Dabartinis metu baigė Grožio Kolegiją U. S. A. ir išlaikė Valstybinius egzaminus Columbus, Ohio, su teise vadovauti imonėi.

Prašome įsitikinti mūsų sąžiningu patarnavimu.

LABAI SVARBU

TIEMS, KURIE SIUNČIA SIUNTINIUS Į SSSR

Pagal naują Sovietų Sąjungos įstatų patvarkymą siuntiniai į Lietuvą ir kitas SSSR dalis priimami tik su naujais daiktais, kaip medžiagos drabužiams, batai, oda ir t.t.

Nuo dabar ši firma priima siuntinius prielaidydamas naują tvarką, ir ši firma juma patarnaus tinkamai, kaip iki šiol. Einant naujų patvarkymų siuntiniai savo adresatams pasieks greičiau negu iki šiol, nes įvertinimui siuntiniam daiktų reikės mažiau laiko.

Kreipkitės į bet kurį mūsų įstaigą, kurių adresai skelbiami šiame laikraštyje.

GLOBE TRAVEL SERVICE

PARCEL DEPARTMENT

Ir Lenkijoje, pirmą kartą po karo, komunistinė valdžia leido kapitalistin malonumą — išrinkti grožio karalienę. Tas džiaugsmas atiteko Krokuvos dramos studijos studentei A. Bobrovskai.

tapo vietos skautų vadovais ar net vadovauja Brolijos Vadijos skyriams. Tačiau juos visus tebejungia jų pačių pradėtas „Kimas“. Jame esama skautiškos metodikos bei šlaip rašinių. Beje turimi ryšiai su skautiškosios vadovybės viršūnėmis leidžia anksti paskelbti įdomesnes naujienas, kurios kiek vėliau pasirodys skautiškoje spaudoje.

„Kimo“ redakcija sugeba gauti rašinius ir iš vyresniųjų skautų. Šiuo metu ji redaguoja sklt. Vitas V. Koklys, 2234th ARFC, L. G. Hanscom Fld., Bedford, Mass. Jam talkininkauja vyr. sklt. Liutavaras Gražulis ir pasktn. Česlovas Kilijulis. Šiai vasarai skirtas yra 17-tas „Kimo“ Nr.

Worcesterio Lietuvių žinios, kurios spausdinamos rotatoriumi, taip pat turi priedą „Skautiškas Kampelis“, kuriame daugiausia duodama skautiška kronika ir informacijos.

DIRVA
LAUKIA
JOSŲ TALKŲ!

Ir taip Amerikoje garbėjama, Pakelulį Miss America varžybas Miss Tennessee taip garbėja prieš Kapitoliaus rūmus.

Australijoje taip pat ateina skuterių dienos. Artistė Margo pasamdyta kelionei iš Sydney į Melbourne, 569 mylių atstumui, kad sugrąžintų australus pirkti skuterius.